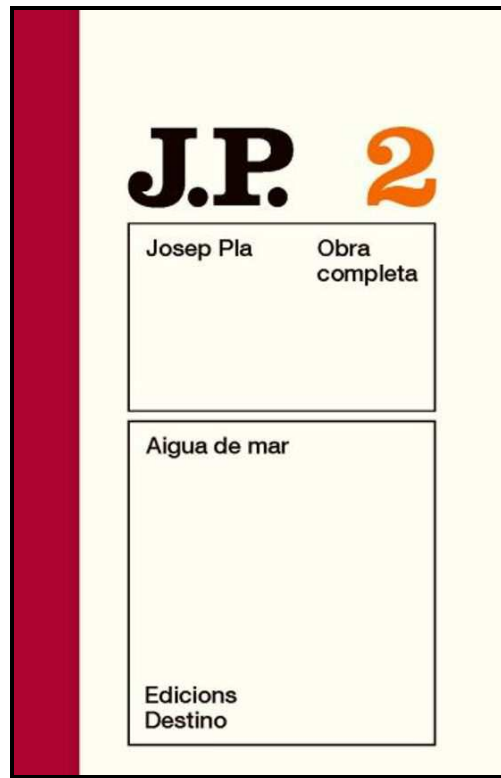

CLUB DE LECTURA

Curs 2025-2026

Josep Pla

Aigua de mar

Tertúlia: dilluns, 20 d'abril a les 19:30h

L'AUTOR:

Josep Pla va néixer a Palafrugell el 8 de març de 1897 i va morir a Llofriu el 23 d'abril de 1981.

Fill de propietaris rurals modestos, va estudiar al col·legi dels Maristes de Girona, d'on va ser expulsat l'últim any del batxillerat, que va acabar examinant-se lliure a l'institut de la mateixa ciutat. L'any 1913 es matricula a la Universitat de Barcelona per fer estudis de Medicina, però a mig curs ho deixa i es matricula a Dret. Fa vida d'estudiant a la capital i freqüenta la penya de l'Ateneu, la tertúlia del Doctor Borralleras on coincideix amb altres escriptors i intel·lectuals com Josep M de Sagarra, Eugeni d'Ors, Francesc Pujols... Fa amistat amb Alexandre Plana que l'orientarà i li farà costat en els inicis de la seva carrera literària.

El 1919 es llicencia en Dret i comença a treballar de periodista a "Las Noticias" i a La Publicitat. Va fer de corresponsal a diversos països europeus: a França, Itàlia, Gran Bretanya, Alemanya, l'URSS, des d'on va escriure cròniques polítiques i culturals en català i en castellà.

El 1921 va ser elegit diputat de la Mancomunitat de Catalunya per la Lliga Regionalista a la circumscripció del Baix Empordà.

El 1924, durant la dictadura de Primo de Rivera, va ser condemnat a un judici militar per un article en què criticava l'exèrcit al Marroc. Es va exiliar a França on va tenir contactes amb Francesc Macià.

El 1925 publica el seu primer llibre *Coses vistes*, que es va esgotar en una setmana.

El 1927 torna a Espanya, deixa *La Publicitat* i comença a col·laborar a *La Veu de Catalunya*, el diari de la Lliga, com a corresponsal parlamentaria Madrid. En aquests anys s'intensifica la seva relació amb Francesc Cambó, que li farà de mecenes.

El 1931 segueix des de primera línia la proclamació de la República, experiència que reflectirà al llibre *Madrid, El advenimiento de la República*.

Es va casar amb Adi Enberg, noruega nascuda a Barcelona, filla del cònsul de Dinamarca. Amb ella, el 1938, va marxar en vaixell cap a Marsella, on van començar a treballar en l'espionatge a favor de Franco. Van viure a Biarritz, des d'on passaven a l'Espanya franquista amb estades a Sant Sebastià. Va continuar l'exili a Roma, on va escriure la *Història de la Segona República Espanyola* per encàrrec de Cambó.

El gener de 1939 entra amb els vencedors a Barcelona. Va ser director de *La Vanguardia* durant pocs mesos i, decebut de com anaven les coses, s'instal·la a l'Empordà. No va tornar a viure a Barcelona. Es va separar d'Adi, tot i que van continuar estant en contacte.

Comença a publicar a *Destino*, revista per la qual viatja com a observador periodístic a Israel, Cuba, Nova York, l'Orient Mitjà i Amèrica del Sud.

A la dècada dels 70 es dedica a la preparació de les seves Obres Completes, amb el suport de Josp Vergés, l'editor de Destino. Va deixar publicats 38 volums, més de vint-i-cinc mil pàgines.

Pràcticament ja no es movia del Mas Pla de Llofriu, on rebia moltes visites i on va morir el dia de Sant Jordi de 1981.

El 1980 va rebre de mans de Josep Tarradellas la Medalla d'or de la Generalitat de Catalunya, fet que va portar controvèrsia.

Conservador, racional, propens a la voluptuositat i a la sensualitat, "bon vivant", alcohòlic i fumador empedreït, Pla va viure completament dedicat a l'escriptura.

L'OBRA:

Des dels inicis, Josep Pla es va fixar una màxima: "La primera obligació d'un escriptor és fer-se entendre". Per tant, la seva divisa estilística va ser: intel·ligibilitat, claredat i simplicitat. Era contrari a l'artifici i a la retòrica buida. No tenia cap interès per la ficció literària. Es va dedicar a escriure sobre "el que és real". En aquest sentit, va ser un observador agut i testimoni fidel del seu temps. Es va imposar

l'obligació de "donar-se l'adjectiu precís". A això, cal afegir-hi la seva ironia, la visió subjectiva i antiliterària.

A la seva obra, els límits entre els gèneres literaris no sempre són clars.

Alguns dels títols més rellevants del conjunt de la seva obra són:

Llanterna màgica (1926), *Relacions* (1927), *La vida amarga. Cadaqués* (1947) i *Aigua de mar* són probablement els seus millors llibres, juntament amb *El carrer estret* (1952) i *El quadern gris*. Destaquen, en assaig, *Les hores* (1953) i *El pagès i el seu món*.

A l'apartat de biografies, cal esmentar: *Vida de Manolo* (1928), *Francesc Cambó* (1928-30), *Santiago Rusiñol i el seu temps* (1955) i especialment, les sèries *Homenots* i *Retrats de passaport*.

En relació a parts de la seva biografia literaturitzades, citarem *Girona, un llibre de records* (1952) i les "Notes": *Notes disperses*, *Notes del capvesprol...*

I entre els llibres de viatges, esmentarem el primer, la *Guía de la Costa Brava* (1941), que va haver de publicar en castellà, fet que el va desenganyar respecte a les perspectives de la llengua catalana i la literatura en el nou règim franquista, en la immediata postguerra.

Des del 1968, però, s'atorga el Premi Josep Pla de novel·la en català.

***Aigua de mar* (1966)**

Es tracta d'un recull de deu narracions, molt diferents, que tenen en comú el mar, la navegació de cabotatge, la pesca, el contraban, la vida als pobles de la riba mediterrània del nostre país. Són una mostra de com es vivia als anys 60 vora mar, a la nostra costa. En destaquem, per si no us ve de gust de llegir-les totes, perquè no us les perdeu: *Contraban* i especialment, *Pa i raïm*, una petita obra mestra.